

ਦੋਬਾਰਾ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਵੀ ਉਸਾਰਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੋਬਾਰਾ ਉਸਾਰੀ ਕਰਨ ਨਾਲ ਜਿਵੇਂ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਮਹਤਵ ਨਹੀਂ ਘਟਦਾ ਇਵੇਂ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਦੀ ਮਹਾਨਤਾ ਵੀ ਘਟ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਰਿਹਾ ਸਵਾਲ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਦੇ ਕੱਚੇ ਜਾਂ ਪੱਕੇ ਥੜੇ ਦੇ ਰੂਪ 'ਚ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਣ ਦਾ, ਤਰਕ ਵਜੋਂ ਅਗਰ ਕਿਸੇ ਦਾ ਬਾਪ-ਦਾਦਾ ਕਿਸੇ ਭਵਨ ਦੀ ਨੀਂਹ ਰੱਖਕੇ ਅਕਾਲ ਚਲਾਣਾ ਕਰ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਅੱਗੇ ਚੱਲਕੇ ਲੋੜੀਂਦੇ ਸਾਧਨ ਹੋਣ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਪੁੱਤ, ਪੋਤਾ ਉਸ ਭਵਨ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਕਰ ਦੇਵੇ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਉਸ ਉੱਤੇ ਹੋਰ ਮੋਜਲਾ ਉਸਾਰ ਦੇਣ ਤਾਂ ਉਸ ਭਵਨ ਦੀ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾ ਘਟਦੀ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਵਧ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਭਵਨ ਦਾ ਅੱਗੇ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਹੋਇਆ ਨਿਰਮਾਣ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਹੀ ਇਕ ਸ਼ਿਲਾਲੇਖ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਗੁਰੂ ਅਰਜੁਨ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸਮੇਂ ਅੰਦਰੋਂ ਅਤੇ ਬਾਹਰੋਂ ਉਠੇ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਲੰਗਰ ਵੀ ਮਸਤ ਹੋ ਗਏ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸ਼ਹੀਦੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਘਰ ਘਾਟ ਵੀ ਕੁਰਕ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਛੇਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਨੂੰ ਗਵਾਲੀਅਰ ਦੀ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਚ ਕੈਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਅਜਿਹੇ ਹਲਾਤਾਂ ਵਿਚ ਆਈਆਂ ਆਰਥਿਕ ਤੰਗੀਆਂ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਸਹਿਜੇ ਹੀ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਜੰਗੀ ਸਾਜੋ ਸਮਾਨ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਦੇ ਨਾਲ ਇਕ 12 ਫੁੱਟ ਉੱਚਾ ਤਖਤ ਬੇਸ਼ੱਕ ਵਿਰੋਧੀ ਵਿਚਾਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕੱਚਾ-ਪੱਕਾ ਬੜਾ ਹੀ ਸਹੀ, ਉਸਾਰ ਕੇ ਉਸਨੂੰ ਮੁਗਲਦੀ ਤਖਤ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਵਜੋਂ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਆਪਣੇ ਆਪ 'ਚ ਹੀ ਇਕ ਪੁਖਤਾ ਗਵਾਹੀ ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਤਖਤ ਲਈ ਵੰਗਾਰ ਦੇ ਨਾਲ ਇਕ ਲਾ ਮਿਸਾਲ ਘਟਨਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਵੱਲੋਂ ਸ਼ਾਹੀ ਲਿਬਾਸ ਪਹਿਨਣਾ, ਕਲਗੀ ਲਗਾਉਣੀ ਸ਼ਬਤਰ ਧਾਰਨ ਕਰਨੇ ਆਦਿ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਦੀ ਉਸ ਵਕਤ ਹੋਂਦ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਗੁਰੂ ਹਰ ਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਵੱਲੋਂ ਲਿਆਂਦੀ ਗਈ ਹਰ ਤਬਦੀਲੀ ਸਮੇਂ ਦੀ ਹਕੂਮਤ ਲਈ ਵੰਗਾਰ ਹੈ। ਜਿਸ ਵਕਤ ਗੈਰ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਲਈ ਪੱਗ ਬੰਨਣ ਅਤੇ ਸ਼ਬਤਰ ਧਾਰਨ ਕਰਨ ਤੇ ਮੁਕਮਲ ਪਾਬੰਦੀ ਸੀ, ਉਸ ਵਕਤ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਵੱਲੋਂ ਦੋ-ਦੋ ਦਸਤਾਰਾਂ ਸਜਾਉਣ ਅਤੇ ਦੋ-ਦੋ ਤਲਵਾਰਾਂ ਪਾਏ ਜਾਣ ਦੇ ਨਾਲ ਤਖਤ ਤੇ ਬਿਰਾਜਮਾਨ ਹੋਣਾ ਵੀ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਹੈ। ਡਾ. ਢਿੱਲੋਂ ਅਨੁਸਾਰ ਰਿਹਾ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਨੂੰ ਅਕਾਲ ਭੁੰਗਾ ਲਿਖਿਆ ਜਾਣਾ, ਇਸ ਦੀ ਮਿਸਾਲ ਵੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਦੇ ਨੇੜੇ ਸੁਸ਼ੋਭਤ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਮਿਲ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿਸੇ ਵੱਡੀ ਸਾਜਸ਼ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਨਾਂ ਕੁਝ ਦਹਾਕਿਆਂ ਵਿਚ ਹਰਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਪ੍ਰਚਲਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਵੀ ਕੁਝ ਸੌ ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਡਾ. ਢਿੱਲੋਂ ਵਰਗੇ ਚੁਨੌਤੀ ਦੇਣ ਲੱਗ ਜਾਣਗੇ ਕਿ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਤਾਂ ਕਦੇ ਇੱਥੇ ਹੁੰਦਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਾਜਸ਼ਾਂ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਹੀ ਹੁੰਦੀਆਂ ਆ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਡਾ. ਢਿੱਲੋਂ ਵਰਗੇ ਕਥਿਤ ਲੇਖਕ, ਮੌਜੂਦਾ ਦੌਰ 'ਚ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਤੋਂ ਲਏ ਜਾਂਦੇ ਅਧਾਰਗੀਣ ਫੈਸਲਿਆਂ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਗੈਰਜਿੰਮੇਵਾਰ ਜਥੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਅਧਾਰ ਬਣਾਕੇ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਦੀ ਮਾਨਤਾ ਰੱਦ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਬਜਿੱਦ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਡਾ. ਢਿੱਲੋਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਮਖਿਆਲਾਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਕ ਵਾਰ ਮੱਸਾ ਰੰਗੜ ਵੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਆਪਣਾ ਦਰਬਾਰ ਲਗਾ ਕੇ ਬੈਠ ਗਿਆ ਸੀ, ਕੀ ਫਿਰ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਭਿੱਟਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਆਪਣਾ ਦਾਅਵਾ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਸੀ? ਇਸ ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਪਹਿਲੇ ਧੀਰਮੱਲੀਏ ਸੋਢੀ ਵੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ 'ਚ ਆਪਣੀ ਮਨਮੱਤ ਚਲਾਉਂਦੇ ਰਹੇ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਾਲਕ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਵੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ 'ਚ ਆਪਣੀ ਗੱਦੀ ਲਾਈ। ਪੁਜਾਰੀਆਂ ਦੇ ਸਮੇਂ ਬੇਦੀ ਵੀ ਗੱਦੀ ਲਗਾ ਕੇ ਬੈਠਦੇ ਰਹੇ ਇਸਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਉਹ ਬਹੁਤਾ ਚਿਰ ਟਿਕ ਨਾ ਸਕੇ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਵਿਰਾਸਤ ਗੁਰਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਗੁਰਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਹੀ ਇਸ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣਾ ਹੈ। ਡਾ. ਢਿੱਲੋਂ ਅਤੇ ਧਰਮ ਸਿੰਘ ਵਰਗੇ ਇਹ ਸਪਨੇ ਲੈਣੇ ਛੱਡ ਦੇਣ ਕਿ ਸਿੱਖ ਕਦੇ ਆਪਣੇ ਕੇਂਦਰੀ ਅਸਥਾਨਾਂ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਛੱਡ ਦੇਣਗੇ। ਬਾਕੀ ਦੇ ਗੁਰੂ ਦੋਖੀਆਂ ਦਾ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਪਰ ਡਾ. ਢਿੱਲੋਂ ਨੂੰ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਘਰ ਚੋਂ ਹੀ ਵੱਡੀ ਵੰਗਾਰ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਡਾ. ਢਿੱਲੋਂ ਦੀ ਧਰਮ ਪਤਨੀ ਬੀਬੀ ਹਰਭਜਨ ਕੌਰ ਢਿੱਲੋਂ ਹੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਛੱਡਣ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਬੇਸ਼ੱਕ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਬੀਬੀਆਂ ਧਾਰਮਿਕ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਧਰਮ ਦਾ ਗਿਆਨ ਰੱਖਣ ਵਾਲੀਆਂ ਬੀਬੀਆਂ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਬੀਬੀ ਹਰਭਜਨ ਕੌਰ ਢਿੱਲੋਂ ਜਿਥੇ ਧਾਰਮਿਕ ਹਨ ਉਥੇ ਧਰਮ ਦਾ ਪੂਰਾ ਗਿਆਨ ਵੀ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਦਰਅਸਲ ਬੀਬੀ ਹਰਭਜਨ ਕੌਰ ਦੀ ਬਦੌਲਤ ਹੀ ਮੈਂ ਇਸ ਲੇਖ ਵਿੱਚ ਡਾ. ਢਿੱਲੋਂ ਨਾਲ ਨਰਮੀ ਵਰਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਮੇਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੁਝਾਅ ਹੈ ਕਿ ਅਗਰ ਡਾ. ਢਿੱਲੋਂ ਵਾਕਿਆ ਹੀ ਵੱਡੇ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਸ ਲਈ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਉਸਾਰੂ ਵਿਸ਼ੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਖੋਜ ਕਰਕੇ ਉਹ ਵੱਡੇ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰ ਬਣਨ ਦਾ ਆਪਣਾ ਸਪਨਾ ਪੂਰਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਵੈਸੇ ਜਿੰਨੇ ਵੀ ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਮੇਤ ਨਵੇਂ ਨਵੇਂ ਖੋਜੀ ਕਥਿਤ ਲੇਖਕ ਵਿਦਵਾਨ ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਸਾਲਾਂ 'ਚ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੀ ਖੱਲ ਲਾਹੁਣ ਲਗੇ ਹੋਏ ਹਨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵੱਡੇ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਲਾਲਾ-ਬਾਣੀਆਂ ਆਪਣੀ ਗੱਦੀ ਤੇ ਮੁਨੀਮ ਵੀ ਨਾ ਰੱਖੇ ਕਿਉਂਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਦਵਾਨ ਹੋਣਾ ਤਾਂ ਨਿਰਾ ਭਰਮ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਤਾਂ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਵਿਅਕਤੀ ਵੀ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕੇ। ਕਥਿਤ ਨਹਿੰਗ ਧਰਮ ਸਿੰਘ ਬਾਰੇ ਸਾਨੂੰ ਕੁਝ ਨਵੀਆਂ ਸੂਚਨਾਵਾਂ ਮਿਲੀਆਂ ਹਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਧਰਮ ਸਿੰਘ ਦਾ ਤਰਜਮਾਨ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਨੂੰ ਆਪਰੇਟ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ ਸਿੱਖ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਧਰਮ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਵੰਗਾਰ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਨਵਾਂ ਗਾਜ਼ੀ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਕੁਝ ਦਿਨ ਪਹਿਲੇ ਆਪਣੇ ਇਕ ਸਾਥੀ ਨਾਲ ਮੇਰੇ ਘਰ ਆਇਆ ਸੀ ਬੇਸ਼ੱਕ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਦੀ ਅਸਲੀਅਤ ਮੈਨੂੰ ਉਸਦੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਕੁਝ ਘੰਟੇ ਬਾਅਦ ਪਤਾ ਲੱਗੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਧਰਮ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਸਿੱਖ ਧਰਮ 'ਚ ਸੰਨ੍ਹ ਲਾਏ ਜਾਣਦੇ ਟਿਕਾਣਿਆਂ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨਦੇਹੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਧਰਮ ਸਿੰਘ ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨਰੀ ਕਾਲਜਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਗੁਰਮਤਿ ਵਿਦਿਅਕ ਅਦਾਰਿਆਂ ਚੋਂ ਫਰੀ ਗੁਰਮਤਿ ਗਿਆਨ ਹਾਸਲ ਕਰ ਰਹੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਨਖਾਹ ਦੇਣ ਦੇ ਲਾਲਚ ਦੇ ਕੇ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਜੋੜ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਧਰਮ ਸਿੰਘ ਹਰ ਉਸ ਮਹਾਨ ਸ਼ਖਸ਼ੀਅਤ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੇ ਮੂਲ ਸ੍ਰੋਤਾਂ ਤੇ ਹਮਲੇ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜਿਥੋਂ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਨੂੰ ਸੋਧ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਚੁਨੌਤੀ ਦੇਣ ਦੇ ਨਾਲ ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਦੀ ਵੀ ਅੰਨ੍ਹੀ ਨਿੰਦਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਕੌਮ ਦੇ ਸੁਹਿਰਦ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਗਿਆਨ ਖੜਗ ਲੈ ਕੇ ਅੱਗੇ ਆਉਣ, ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਿੱਖ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਹਰ ਪਹਿਲੂ ਤੇ ਬਰੀਕੀ ਨਾਲ ਗੌਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕੁਝ ਵਿਦਵਾਨ, ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਵੱਲੋਂ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਨੂੰ ਮਹਾਨ ਕਰੇ ਜਾਣ ਤੇ ਹੀ ਵਾਕ ਆਉਣ ਕਰ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਦਵਾਨ ਵੀਰਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਪਤਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲੇ ਦਿਨ ਤੋਂ ਹੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਮਹਾਨ ਦਾ ਨਾਅਰਾ ਲਾਉਣ ਪਿੱਛੋਂ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਜੋ ਭਾਵਨਾ ਰਹੀ ਜਾਂ ਹੈ ਉਹ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਨੂੰ ਮਹਾਨ ਦਰਸਾਉਣ ਦੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਦਿੱਲੀ ਤਖਤ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਹੀ ਮਹਾਨ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਰਹੇਗਾ। ਜਿਸ ਦਾ ਸੰਕਲਪ ਹੀ ਦਿੱਲੀ ਤਖਤ ਲਈ ਵੰਗਾਰ ਸੀ। ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਤਾਂ ਤਰਜਮਾਨ ਹੈ ਪਰ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਰਮ ਗ੍ਰੰਥ ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਚੁਨੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ। ਸਿੱਖ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਹਰ ਪੱਖ ਤੋਂ ਸੁਚੇਤ ਹੋ ਕੇ ਕੌਮ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਲਈ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹਮੇਸ਼ਾ ਜਿੰਦਾ ਕੌਮਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਦੋ ਧਰਾਂ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਇਕ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਤੇ ਦੂਜਾ ਕਲਮਬੰਦ ਦਸਤਾ ਅਗਰ ਹਥਿਆਰ ਬੰਦ ਦਸਤਾ ਵਕਤੀ ਤੌਰ ਤੇ ਹਾਰ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਕਲਮਬੰਦ ਦਸਤਿਆਂ ਨੂੰ ਮੈਦਾਨ ਸੰਭਾਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਪਰ ਅਜਿਹਾ ਅਜੇ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਬਲਕਿ ਕੌਮ ਦੀ ਬੇੜੀ ਮੱਝਧਾਰ ਵਿੱਚ ਫਸੀ ਵੇਖ ਕੇ ਵਿਦਵਾਨ ਧੜਾ ਭਰੀ ਬੇੜੀ ਨੂੰ ਲਹਿਰਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕਰਕੇ ਏਸੀ ਬੰਗਲਿਆਂ 'ਚ ਜਾ ਵੜਿਆ ਹੈ ਅਗਰ ਇਹ ਧੜਾ ਕਦੇ ਨਲਗਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਸੈਮੀਨਾਰ ਵਿੱਚ ਕੌਮ ਦੀ ਬਰਬਾਦੀ ਦਾ ਪਰਚਾ ਪੜ੍ਹ ਰਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਪਣੀ ਵਿਦਵਤਾ ਦਾ ਮੁਜ਼ਾਹਰਾ ਕਰਕੇ ਇਹ ਦਸਤਾ ਫਿਰ ਆਪਣੀਆਂ ਅਰਾਮਗਾਰਾਂ 'ਚ ਜਾ ਵੜਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਫਰਜ਼ਾਂ ਦੀ ਅਣਦੇਖੀ ਹੈ। ਜਰਾਂ ਸੰਭਲੇ ਤੁਸੀਂ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੋ। ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਮਹਾਨ ਹੈ, ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦੀ ਸ਼ਾਨ ਹੈ।

ਮਿਤੀ : 10 ਜੁਲਾਈ, 2011

ਤਸਦੀਕ ਕਰਤਾ
ਬਚਿੱਤਰ ਸਿੰਘ ਆਹਲੂਵਾਲੀਆ
ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ, ਜਾਂਬਾਜ਼ ਫੋਰਸ
09646594232

ਲੇਖਕ
ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੌਰ ਨਿਹਾਲ
ਚੇਅਰ ਪਰਸਨ, ਜਾਂਬਾਜ਼ ਫੋਰਸ
09780286489, 09041667939

Email : jaanbaazforce@yahoo.com, nihai1958@ymail.com, Website : www.jaanbaazforce.in

ਦਰਬਾਰ-ਏ-ਖਾਲਸਾ ਖ਼ਬਰ ਨਾਮਾ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ